

Moció de l'ACM, la FMC i el FCCD en defensa de l'acollida de les persones refugiades. Exp. núm. 2016/1014.

“L'any 2001 les Nacions Unides van declarar el 20 de juny com a Dia Mundial de les Persones Refugiades. L'objectiu era rescatar de l'oblit la dramàtica situació que viuen milions de persones desarrelades entre refugiades, apàtrides, desplaçades internes i sol·licitants d'asil que actualment hi ha al món, que es veuen abocades a marxar de casa seva per motius religiosos, polítics, ètnics, o d'orientació sexual, entre d'altres. Amb la commemoració d'aquest dia, les Nacions Unides volien que la ciutadania sentís de pròpia veu la situació que viuen milers de persones desplaçades i refugiades arreu del món, així com reconèixer la tasca dels professionals i voluntaris de les entitats que treballen en matèria d'immigració i asil que donen suport jurídic, social i psicològic a les persones sol·licitants de protecció internacional.

Des d'aleshores, diverses organitzacions de la societat civil i les diferents institucions catalanes han commemorat aquesta data treballant per donar a conèixer aquesta realitat i denunciant la manca de polítiques públiques a nivell del govern de l'Estat espanyol, que és l'administració competent a l'hora de fixar els contingents i resoldre les sol·licituds de protecció internacional, que s'ha situat a la cua d'Europa a l'hora de proveir places per a persones refugiades i que encapçala el rànquing de països que deneguen més sol·licituds d'asil. Malgrat aquesta realitat, des de Catalunya s'ha mantingut un fort compromís amb la protecció internacional com demostren diverses iniciatives que van des de la que ha protagonitzat el PEN Club Català acollint escriptors refugiats, el programa de ciutats defensores dels drets humans a nivell municipal, o la tasca de coordinació que fa Asil.cat agrupant les entitats que treballen donant assistència a les persones amb necessitats de protecció internacional.

Pel que fa a les institucions públiques catalanes, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament ha estat treballant en matèria de protecció internacional des de la seva fundació fa 30 anys, el darrer exemple del qual ha estat la campanya d'emergència del 2013 per donar assistència a les víctimes de la guerra Civil a Síria que continua vigent. Per altra banda, el 28 de gener de 2014, el Govern de la Generalitat aprovava el Pla de Protecció Internacional de Catalunya, amb aportacions de diverses institucions i entitats, que engloba el dret d'asil, el refugi i la protecció subsidiària.

Però és d'ençà del 19 d'abril de 2015 quan es va enfonsar un vaixell amb centenars de persones que fugien dels seus països cercant refugi camí d'Europa, que es va despertar una onada d'indignació i rebuig de part de la ciutadania europea a la manca de resposta dels Estats amb les persones refugiades. Aquell dia molts ajuntaments catalans van mostrar la seva solidaritat amb el municipi de Lampedusa, que esdevindria la principal administració pública que ofería acollida, aixopluc i assistència a les persones que cercaven refugi, sense tenir-ne les competències ni els recursos.

Durant l'estiu de 2015 Europa va assistir a una greu crisi humanitària com a conseqüència del desplaçament forçat de centenars de milers de persones, la gran majoria, ciutadans sirians, però també afganesos, eritreus, sudanesos i iraquians. Els vam veure travessar el sud-est d'Europa durant mesos passant per Turquia, Grècia, Macedònia, Sèrbia, Hongria, Àustria, Alemanya... Una situació que havia viscut la Mediterrània la primavera d'aquell any, esdevenint una veritable fossa comuna per milers de persones que fugien de Líbia, del Sudan, Eritrea, Somàlia, Nigèria, Mali... Persones que escapaven de l'horror de la guerra, esperant una nova vida digna.

El setembre de 2015 el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, la immensa majoria d'ens locals catalans, així com les associacions municipalistes i el Govern de la Generalitat, mostraven la seva predisposició a acollir aquelles persones demandants de protecció internacional, preveient una allau d'arribades de refugiats que no s'ha esdevingut. En aquest sentit, cal destacar la proposta de l'Ajuntament de Barcelona de crear una xarxa de ciutats refugi per donar resposta a aquesta situació, així com creació del Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades a Catalunya, per part de la Generalitat de Catalunya com a òrgan transversal i de coordinació integrat per les entitats socials, l'administració local i la Generalitat. Durant aquests darrers mesos hem assistit a una vergonyant manca de responsabilitat per part dels governs europeus a l'hora d'establir el nombre de persones refugiades que calia reubicar

entre els Estats membres de la UE, així com a promeses incomplertes de la major part dels governs com el de l'Estat espanyol, que tot i comprometre's a acollir 16.000 refugiats en dos anys, la realitat no ha superat les poques desenes de persones reassentades. En canvi, la reacció de les institucions europees ha estat plantejar-se aplicar a Turquia i tercers països emissors l'erroni model del govern espanyol a la frontera sud de Ceuta i Melilla de condicionar ajudes al desenvolupament i suport comercial i econòmic a canvi que el govern del Marroc i altres països subsaharians facin de mur de contenció de possibles refugiats.

En aquest sentit, l'acord del passat 18 de març del Consell Europeu amb Turquia vulnera la legislació que protegeix les persones refugiades, posa en joc els drets humans, i lluny de trobar una sortida que garanteixi el respecte dels drets humans i compleixi amb l'obligació dels estats d'acollir les sol·licitants d'asil, la Unió Europea externalitza les seves fronteres i subcontracta aquestes responsabilitats a l'Estat turc. Aquesta mesura va ser rebutjada tant per el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, com per la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis, que aglutinen tot el municipalisme català.

Un cop més veiem com els governs dels Estats membres de la UE parteixen d'una premissa falsa: blindar les fronteres d'Europa acabarà amb la crisi humanitària a la Mediterrània. Traslladar les persones refugiades i migrants a un estat tercer no és acabar amb la crisi humanitària, sinó expulsar-la de territori comunitari, i prioritzar les operacions de control i seguretat en lloc de les de salvament a les aigües frontereres. Si volem acabar amb el tràfic d'éssers humans i amb les morts a la Mediterrània, cal voluntat política garantint vies segures i legals: visats humanitaris, possibilitat de sol·licitar l'asil en ambaixades i consolats europeus en els països d'origen i trànsit, etc.

Aquest èxode ja ha costat milers de vides i davant d'aquesta catàstrofe humanitària totes les institucions públiques, així com la ciutadania en el seu conjunt, tenim l'obligació ètica, moral i legal d'atendre, socórrer i acollir les persones refugiades respectant els drets fonamentals de l'asil i de la protecció internacional recollits en les convencions internacionals, fonamentalment l'article 14 de la Declaració Universal dels Drets Humans, la Carta de drets Fonamentals de la Unió Europea i la Convenció sobre l'Estatut dels Refugiats, així com el Protocol de 1967.

A diferència de la política acordada pels caps d'Estat i de govern de la UE, els ajuntaments, les institucions supramunicipals i les associacions municipalistes catalanes estem donant suport a les persones refugiades en ruta, a través de la campanya del Fons Català i d'altres iniciatives, i estem treballant per a la seva integració quan arribin a Catalunya, tal i com va expressar el president de la Generalitat, Molt Honorable Sr. Carles Puigdemont, en la seva carta al comissari de Migracions de la UE del passat 15 de març, en la qual afirma que Catalunya està preparada per acollir al voltant de 4.500 refugiats. I els que calgui afegir.

Perquè tenim memòria històrica, i perquè recordem el que van fer fa setanta anys milions d'europeus finalitzada la Segona Guerra Mundial, i el que van fer els nostres avis i besavis fugint del terror feixista acabada la Guerra Civil, hem d'obrir els braços com van fer altres països amb nosaltres durant aquell episodi de trista memòria.

Per tot això,

S'acorda:

- Declarar l'Ajuntament de Llagostera municipi compromès amb les persones refugiades.
- Exigir que el món local tingui un paper més rellevant a l'hora d'establir les polítiques de protecció internacional, refugi i asil a Catalunya, atès que és en l'àmbit local on es posen en marxa i on cal garantir l'acollida de manera eficaç.
- Exigir a l'administració general de l'Estat que els municipis disposin dels recursos econòmics necessaris per garantir l'acollida de les persones refugiades.
- Exigir que es faci marxa enrere en l'acord entre els Estats i governs de la UE i Turquia que permet retornar a territori turc als refugiats arribats a Grècia i que futures negociacions estiguin subjectes als drets humans i al Dret Internacional.
- Reclamar que es garanteixin vies d'accés a la protecció internacional legals i segures en països d'origen i trànsit i que el govern espanyol assumeixi la seva responsabilitat acceptant íntegrament les quotes de persones reubicades i reassentades que li corresponen de manera immediata.

- Denunciar l'expulsió de les ONG que estan treballant en el salvament, l'acollida i l'acompanyament de les persones refugiades que estan en ruta o en camps de refugiats a Grècia i d'altres països acollidors de manera temporal o definitiva.
- Assegurar el desplegament del Pla de Protecció Internacional a Catalunya, dotant-lo del pressupost adequat i suficient per a poder implementar les mesures concretes que estableix, que garanteixi una acollida estable i de qualitat a les entitats executores i els municipis catalans on aquestes persones s'estableixin.
- Manifestar el compromís del món local d'oferir els municipis territori d'acollida i protecció, adaptant els plans d'acollida municipal a les necessitats especials de les persones sol·licitants d'asil per garantir la seva vida en família i la seva integració.
- Continuar donant suport i col·laborar amb les entitats catalanes i xarxes d'entitats que treballin en l'acollida i el servei a les persones sol·licitants d'asil.
- Col·laborar estretament amb el Govern de la Generalitat a través del Comitè per a l'Acollida de les Persones Refugiades i participar en l'establiment dels municipis acollidors conjuntament amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
- Treballar en la sensibilització i el compromís de la població del municipi per garantir la integració de les persones refugiades, creant els vincles i la interacció necessària per prevenir el racisme i/o la discriminació, i promoure la cohesió social.
- Endegar i garantir polítiques municipals de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional i mantenir la coordinació de les mateixes amb les entitats municipalistes a través del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, entitat especialitzada en aquest àmbit que té delegada aquesta funció per part de la Federació de Municipis de Catalunya i a l'Associació Catalana de Municipis.
- Fer arribar aquest acord al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, a la Federació de Municipis de Catalunya i a l'Associació Catalana de Municipis perquè, si és el cas, el traslladin als governs i als organismes d'àmbit estatal i europeu.”

S'aprova per majoria absoluta (vot favorable de tots els regidors/es amb dret a vot presents).